

Úplný výpis z Evidence skutečných majitelů – zvláštní upozornění pro žadatele

V souvislosti s novým zákonem o evidenci skutečných majitelů č. 37/2021 Sb., který má vazbu na zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů č. 218/2000 Sb. (§ 14 odst. 3), musejí žadatelé, kteří jsou právníckými osobami (spolky, obecně prospěšné společnosti, zapsané ústavy, společnosti s ručením omezeným a další), k žádosti o dotaci ze státního rozpočtu předložit jako povinnou přílohu Úplný výpis z Evidence skutečných majitelů.

Skutečným majitelem se rozumí osoba, která může mít přímo nebo nepřímo podstatnou část z celkového majetkového prospěchu tvořeného při činnosti právnícké osoby, a tento prospěch dále nepředává, a rovněž osoba, která může bez pokynů jiného přímo nebo nepřímo uplatňovat rozhodující vliv v právnícké osobě.

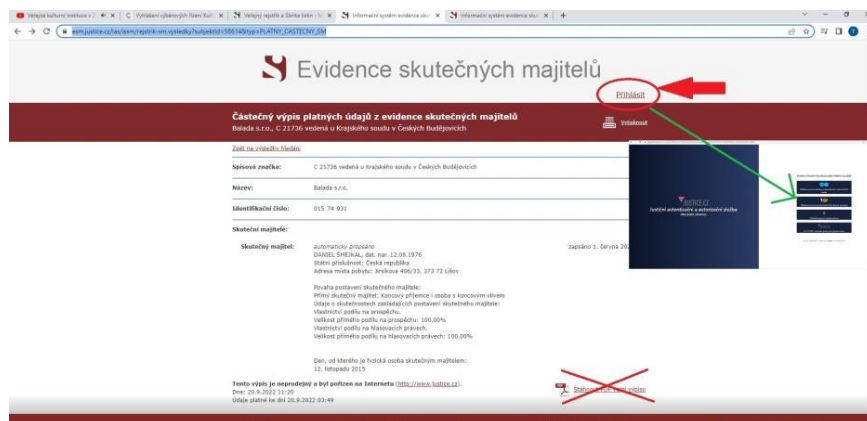
Tyto údaje nepředkládají územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a další subjekty vyjmenované v § 7 zákona č. 37/2021 Sb.¹ Fyzické osoby tyto údaje rovněž nepředkládají.

Skutečný majitel právnícké osoby se dokládá proto, aby se zamezilo střetu zájmů, který upravuje zákon o střetu zájmů, č. 159/2021 Sb.

Jak získat úplný výpis z Evidence skutečných majitelů

1) Žadatelé, kteří mají v pořádku údaje zapsané ve Veřejném rejstříku (<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>) a mají zřízenou datovou schránku:

Získáte ho na portálu <https://issm.justice.cz/>. Po vyhledání subjektu přes IČO nestáhnete výpis, který se nabízí vpravo dole (**červeně přeškrtnuté**), ale zmáčknete tlačítko Přihlásit (**červená šipka**) a v novém okně vyberete volbu Datová schránka (**zelená šipka**).

¹ Platí, že skutečného majitele nemají: a) stát a územní samosprávný celek, b) dobrovolný svazek obcí, c) státní příspěvková organizace a příspěvková organizace územního samosprávného celku, d) školská právnícká osoba zřízená státem, územním samosprávným celkem nebo dobrovolným svazkem obcí, e) veřejná výzkumná instituce, f) právnícká osoba zřízená zákonem nebo mezinárodní smlouvou, g) státní podnik a národní podnik, h) okresní a regionální komora nebo začleněné společenstvo podle jiného zákona, i) evropské seskupení pro územní spolupráci, j) politická strana a politické hnutí, k) církev a náboženská společnost a ostatní právnícké osoby podle zákona upravujícího církev a náboženské společnosti, l) odborová organizace a organizace zaměstnavatelů, m) honební společenstvo, n) společenství vlastníků jednotek, o) právnícká osoba, ve které má přímo nebo nepřímo veškeré podíly na prospěchu a hlasovacích právech Česká republika, kraj nebo obec, a p) obecně prospěšná společnost a ústav, jejichž zakladatelem je Česká republika, kraj nebo obec.

2) Žadatelé, kteří nemají v pořádku údaje ve Veřejném rejstříku, ale mají datovou schránku.

Pokud jsou ale některé údaje ve Veřejném rejstříku neaktuální či některé údaje chybí, je nutné je nejdříve aktualizovat a doplnit v rejstříku, což lze učinit zápisem u notáře (viz A, lhůta do 3 dnů), případně žádostí o zápis u soudu (bez lhůty). Pak musí žadatel počkat na automatický průpis do Evidence skutečných majitelů, případně o aktivaci automatického průpisu požádat (viz B). Poté pokračují dle bodu 1).

A. Zápis u notáře

Zápisy prováděné notářem mají oproti zápisům prostřednictvím soudu z uživatelského hlediska několik výhod. Předně je celý proces méně formální než zápis soudem, čímž je také rychlejší. Na základě řádně doložené žádosti jakékoli oprávněné evidující osoby notář vydá osvědčení pro zápis a následně zápis také dálkovým přístupem provede. Notář je, na rozdíl od soudu, limitován lhůtou 3 dnů od doručení žádosti, ve které má zápis provést (soud v řízení lhůtu stanovenou nemá). Zápis notářem je levnější. Notáři náleží odměna jednak za samotný úkon zápisu (300,- Kč), jednak za vydání osvědčení pro zápis údajů do evidence. Odměna za osvědčení pro zápis je různá podle složitosti situace:

- Odměna 2 200 Kč za vydání osvědčení v případě skutečného majitele obchodní korporace, s výjimkou bytového a sociálního družstva, jsou-li předmětem zápisu v rámci popisu struktury vztahů údaje o více než 4 osobách nebo právních uspořádáních v ní vystupujících.
- Odměna 800 Kč za vydání osvědčení v případě skutečného majitele obchodní korporace, s výjimkou bytového a sociálního družstva, neexistuje-li struktura vztahů nebo nejsou-li předmětem zápisu v rámci popisu struktury vztahů údaje o více než 4 osobách nebo právních uspořádáních v ní vystupujících.
- Odměna 1 200 Kč za vydání osvědčení v případě skutečného majitele právního uspořádání, ledaže je zřízeno za veřejně prospěšným účelem.
- Odměna 700 Kč za vydání osvědčení v případě skutečného majitele fundace, ústavu, obecně prospěšné společnosti a právního uspořádání zřízeného za veřejně prospěšným účelem.
- Odměna 200 Kč za vydání osvědčení v případě skutečného majitele jiné než obchodní korporace a bytového a sociálního družstva.

Pokud se takto opravené údaje ve veřejném rejstříku automaticky do Evidence skutečných majitelů nepropíší, musí se o aktivaci automatického průpisu požádat:

B. Průpis do ESM

Pro návrh soudu na zajištění automatického průpisu bude třeba využít předepsaný formulář. Smyslem daného podání je, aby došlo (okamžitě či do budoucna) k zajištění evidování údajů o skutečném majiteli podle § 38 ZESM. Formulář návrhu na průpis je z povahy věci velmi jednoduchý. Předmětem návrhu může být jenom požadavek, aby byl aktivován režim podle § 38 ZESM. Za zajištění automatického průpisu soudem poplatek stanoven není. Notáři za úkon spočívající v aktivaci automatického průpisu náleží odměna ve výši 200 Kč.

3) Žadatelé, kteří mají v pořádku údaje ve Veřejném rejstříku, ale nemají datovou schránku.

O výpis lze požádat soud, který má na jeho vyhotovení lhůtu 30 dnů. Lze též zřídit datovou schránku a pak si výpis pořídit dle bodu 1) z internetu. Jak zřídit datovou schránku viz níže pod obecnými informacemi k ESM.

Co se eviduje v Evidenci skutečných majitelů

Předmětem evidování jsou zákonem vymezené údaje o skutečném majiteli a související skutečnosti (§ 13 ZESM). Jde o údaje:

1. identifikující osobu skutečného majitele,
2. objasňující, na čem je pozice skutečného majitele založena, včetně údajů o případné struktuře vztahů,
3. o trvání pozice skutečného majitele,
4. o právnické osobě nebo právním uspořádání, o jejichž skutečného majitele jde
5. týkající se procedurálních aspektů zápisu jednotlivých údajů (kdy byly provedeny, respektive zpřístupněny),
6. v rámci tzv. poznámky nesrovnalosti.

Z hlediska evidující osoby jsou relevantní, respektive ovlivnitelné pouze údaje týkající se zapisovaného skutečného majitele (body 1. až 3.). Ostatní údaje jsou svou povahou údaje referenční, vztahující se k údajům o skutečném majiteli a evidující osoba na ně vliv nemá.

Další praktické informace a odpovědi na nejčastěji kladené otázky naleznete v Evidenci skutečných majitelů, zde: <https://esm.justice.cz/ias/issm/rejstrik> a v příručce k ESM <https://esm.justice.cz/ias/issm/download/priruckaSM.pdf>

Jak zřídit datovou schránku

Kdo žádá:

O zřízení datové schránky právnické osoby nezapsané v obchodním rejstříku žádá fyzická osoba, která je oprávněna jménem této právnické osoby jednat, tedy buď statutární orgán, člen statutárního orgánu nebo jiná fyzická osoba, která své oprávnění doloží např. plnou mocí, jmenovacím dekretem, zápisem z valné hromady apod.

Potřebné doklady:

Je-li právnická osoba zapsána v Registru osob a zároveň je žadatel u tohoto subjektu v Registru osob zapsán jako statutární zástupce, nejsou vyžadovány žádné další doklady. Pro subjekty, které v Registru osob zapsány nejsou, doloží žadatel originál nebo úředně ověřenou kopii veřejné listiny dokládající zřízení či statut právnické osoby. Dále, pokud žadatel není v Registru osob zapsán jako statutární zástupce dané právnické osoby, doloží originál nebo úředně ověřenou kopii oprávnění jednat jejím jménem, a to např. plnou mocí, jmenovacím dekretem, zápisem z valné hromady apod.

Kde žádat:

- A) osobně na Kontaktním místě veřejné správy Czech Point,
- B) písemně doručit žádost.

Více na: <https://www.datoveschranky.info/chci-datovku/zrizeni-datove-schranky/na-zadost>